

nogen Formular som skal bevare Egenstaben af Ed, og dog har den Egenstaf, at Enhver kan aflægge den. Jeg tror derfor, at, dersom man vil tage denne Bestemmelse bort, kan det kun ske ved en Grundlovsforandring. Jeg skal ikke her gaa videre ind paa det Spørgsmaal om, hvorvidt der er nogen særlig Grund til at fremdrage dette Punkt mere end mange andre Ting gennem en Forandring i Grundloven, eller om det Apparat, der i denne Henseende skal fattes i Bevægelse, er for stort dertil eller ikke; hvis Sagen faar Vælgelighed til at gaa videre, ville jo nok de Faktorer, der i denne Henseende maa komme til at tale med, udtale sig derom, og Spørgsmaalet, om man overhovedet af Realitetsgrunde vil gaa ind paa en saadan Grundlovsforandring, eller om man finder det betimeligt og nødvendigt af Betvemmelighedsgrunde, er Noget, som det andet Thing selvfølgelig ogsaa har Ret til at tale med om.

Orup: Unegtelig har denne Forhandling havt en særlig Interesse for os Forslagsstillere, og jeg vil sige ogsaa for det ærede Medlem fra Langeland (Brandes), den viser nemlig, hvilken Betydning man kunde tillægge de Forsikringer, som fra enkelte Sider fremkom om, at det vilde være en let Sag at faae en ny Form, en borgerlig Form for Opfyldelsen af Grundlovens § 55. Jeg tror, at, efter at vi have hørt særlig den høitærede Justitsministers Udtalelse, maa de Talemaader, vi da hørte fra mange Sider, forstumme. (Afbrydelse af Rimestad m. Fl.). Jeg siger ikke, at det ærede Medlem, som nu afbrød mig, dengang fremkom med disse Udtalelser, men det blev sagt, at det var en let Sag, det blev foreholdt os fra mange Sider (N. Andersen: Det var det ærede Medlem selv, der sagde det). Nei, aldeles ikke, der tager det ærede Medlem fulstændig fejl. Vi havde fra Først af et fuldstændig klart Begreb om de Banskigheder, som det store Flertal her i Thinget og det andet Thing tillige, naar det skulde tages med, vilde, naar de havde det i deres Magt, lægge ivoien herfor, og derfor var det, vi raubede det ærede Medlem fra Langeland til at gaa den Vej, som han i Virkeligheden gif, idet vi klart indsaa, at det var den eneste Vej, ad hvilken vi kunde komme frem overfor vore politiske Modstandere; og jeg siger: hvis vi tidligere havde været i Tvivl derom, saa er denne Tvivl nu tiltrækkelig løst ved Udtalelserne her idag. Vi have hørt af den høitærede Justitsminister, at det er hans Opfattelse, at der ikke er nogen anden Vej at komme ud over denne Sag paa end at forandre Grundloven, og den høitærede Justitsminister lagde til, for at Ingen skulde være i Tvivl om, hvad den sande egentlige Mening af hans Udtalelse var, at det var en Ting, som ogsaa Landsthinget havde en Mening om. Den høitærede Justitsminister og Landsthinget ville have en Mening med om Betimeligheden og

Hensigtsmæssigheden af at forandre Grundloven, for at faae et nyt Medlem ind i det Parti, hvortil jeg har den Ære at høre. Dette, tror jeg, er det Interessanteste, vi have faaet ud af denne Forhandling; en stor Del af, hvad der forsvorigt er fremkommen, tillægger jeg ikke nogen særlig Betydning; navnlig er, hvad de to ærede Medlemmer fra Limfjorden have frembragt mod denne Sag, Noget, som jeg ikke skal forsøge paa at imøbegaa. Jeg tror, det vilde være urigtigt mod den Sag, jeg ønsker fremmet, om jeg vilde svække det Indtryk, de Herrers Modstand mod Forslaget har gjort paa det høie Thing. Jeg kan sige det Samme ligeoverfor det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), idet det ærede Medlem selv imødegif sine Indvendinger mod vort Forslag. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at Sagen i Virkeligheden ingen Banskighed havde; der var ingen Anledning til at stille et saadant Forslag, naar man stillede sig paa det Standpunkt, som det ærede Medlem fra Langeland havde stillet sig paa. Men det ærede Medlem tilføiede da ogsaa — og det viste, at han ganske rigtig havde forstaaet Sagens Sammenhæng —, at der ganske vist var en Grund til dette Forslag, nemlig den Afgjørelse, som denne Sag har faaet, og at denne Afgjørelse maatte have noget vist Generende for os. Sa, ganske vist, det er rigtigt! Dersom ikke denne Valgkamp var ført og denne Gdfæstelse, som har vaft saamegen Opfigt her i Landet, var bleven ført igjennem paa en Maade, som maatte være i høi Grad ubehagelig, for ikke at sige fornærmelig ligeoverfor det ærede Medlem fra Langeland, vilde der efter min Formening ikke være nogen paatrængende Nødvendighed for et Forslag som dette. Men for at undgaa Øjentagelse af Sligt og efter den Maade, hvorpaa Flertallet her har stillet sig, er det sikkert, at der var og er Anledning, betydningsfuld Anledning for os til at søge denne Sag fremmet. Hvad derimod angaar det, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds anførte i Henseende til at faae foretaget en almindelig Reform her, da skal jeg ikke opholde mig ved dette Spørgsmaal under Behandlingen af denne Sag, fordi det forekommer mig, at det nærmest henhører under den følgende Sag paa Dagsordenen. Vi ere jo noget etendommelig stillede i denne Diskussion, thi adskilligt af det, som kan anføres til Støtte for den næste Sag, er et Angreb paa denne Sag og omvendt. Jeg vil imidlertid gjemme dette Spørgsmaal, om der er presserende Grunde til en almindelig Reform paa dette Omraade, indtil vi komme til den næste Sag, for hvilken det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) paa Forhaand har gjort sig til en Slags Drøjsører, idet han, hvad jeg slet ikke forundrer mig over, udtalte, at det Forslag, som de ærede moderate Medlemmer havde stillet, var meget bedre, havde hans